

สารนิพนธ์ ความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับความเครียดในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ชื่อนักศึกษา บุญญฤทธิ์ ประทุมทอง **รหัสประจำตัว** 63HB986038

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพกับความเครียดในการบริหารสถานศึกษาและเพื่อหาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 145 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1.บุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง เมื่อแยกพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเริ่มจะรู้สึกกระวนกระวาย ถ้ามีใครบางคนทำงานบางอย่างช้า รongลงมา คือ ท่านมักใช้เวลาเพียงเล็กน้อยในแต่ละวันที่จะพักผ่อน อริยะบท หรือสนุกสนาน และน้อยที่สุด คือ ขณะที่ผู้อื่นพูด ท่านมักจะเร่งโดยการขัดจังหวะด้วยการกล่าวคำว่า “อืม อ้อ ”หรือโดยการพูดเสริมประโยคที่เขาพูดให้สมบูรณ์

2.ความเครียดในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของความเครียดสูงที่สุด คือ ด้านความคาดหวังจากบทบาทหน้าที่ รongลงมา คือ ด้านความขัดแย้งระหว่างบุคคล และน้อยที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

3.ความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับความเครียดในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.494^{**}$) เมื่อแยกพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ด้านแรงบีบ

คืบจากการบริหาร ($r = 0.469^{**}$) รองลงมา คือ ด้านความขัดแย้งระหว่างบุคคล ($r = 0.450^{**}$) และ
น้อยที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($r = 0.351^{**}$)

Independent Study Title: Relationship of Personality and Stress in School Administration of Basic Educational Institution Administrators under Surin Primary Educational Service Area Office 3

Name - Surname: Bunyarit Prathumthong **Identification** 63HB986038

Independent Study Advisor: Asst. Prof.Dr. Saksit Kattiyasuwan

Abstract

The purpose of this study was to study the relationship between personality and stress in school administration and to determine the relationship between personality and stress among basic school administrators. Under the Surin Primary Educational Service Area Office 3. The sample group used in the research were administrators of basic education institutions. Under the Surin Primary Educational Service Area Office 3, the number of 145 persons was a questionnaire. The confidence value was .97. The statistics used in the data analysis were frequency, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The results showed that

2. Stress in the administration of basic educational institutions Under the Surin Primary Educational Service Area Office 3, the overall level was at a moderate level. When considering each aspect, it was found that The aspect with the highest mean of stress was role expectations, followed by interpersonal conflict. And the least is the relationship between people.

3 . Relationship between personality and stress of basic education administrators Under the Surin Primary Educational Service Area Office 3, it was found that there was a positive correlation. The statistical significance at the .01 level was moderate.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมจาก ผศ.ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.ปิยะวัฒน์ เพชรศรี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สุพจน์ แสงเงิน ประธานกรรมการสอบ ผศ.ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ กรรมการ ดร.ปิยะวัฒน์ เพชรศรี กรรมการ รศ.ดร.เดช บุญประจักษ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องของสารนิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย วงศ์พาบุ ดร.บุญเกิด เหลลามี ดร.พินิจ นิยมปรารค์ ดร.บัญชา สุริยะสุขประเสริฐ และดร.สุภาพร สุริยะสุขประเสริฐ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาการบริหาร การศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ในด้านวิชาการ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเพื่อการพัฒนาการศึกษาและนอกจากนั้นขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่าน ผู้ซึ่งมีพระคุณอย่างยิ่งและเป็น ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้จัดทำสารนิพนธ์ตลอดมา

บุญญฤทธิ ประทุมทอง